

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

SA PRIMERA VOLADA Y SA DERRERA SURADA.

I.

Era el *Corpus* de Sant Miquèl: ses altres Parròquies ja no fan processons; de manera que mos han dexats sense octava; per axò volèm fé fires, qu'encara serán millós per desfersè de ses atletes casadores.

Si à les deu des dematí haguésem pogut guaytà dins moltes cases, hauriam vist demunt cadires y sofás una mala fi de canes de ròba féta vestits, una partida de kilòmetros de flochs vermeys, grochs, y de coló de foch; demunt ses taules hauriam trobat la *trenza de sus cabellos*, y derrera sa butaca veuriam ses botines amb so tacó à l' mitx, perque à n'es parexa ses dones d'avuy en dia no ténen es taló derrera de tot.

Ets almanachs de s' *Isleño* y des *Diari de Palma* estavan ben conformes que havia de fé bòn témps, però jò no'm fíava cap mica d'aquests parès, perque demunt Es Teix pujava una col-flòri tardana, y entre Randa y es Cap Blanch pasturavan ses *auweyes de Campos*, que sempre donan aygo dins tres dies. Figurauvos quants de corets batejavan y quants de còlls s'estirarian per mirá el Cèl. Amb un fil hauriau pogut aufagá moltes mares y fíyes qu'esperavan sa processó per trèura ets flochs y banderetes, per véure s'estimat y es gèna qu'espera essè, per menjá vellanes, y ses beates per véure es séu confés tot vestit d'òr.

A un balcó des carré d'ets Oms guaytava un homo y una dòna que s'assemblavan com tots es casats qu'ha més de vint anys que los féran sa creu.

—Donaria un duret d'òr perque ploqués 'vuy decapvespre, (deya éll.)

—Y jò sis pessetes. Mos ha costat trenta duros es vestit nou de s'atlòta.

—No'u dich per axò, sinó per aquell *sabetli* que li fa la rúa: no vuy cagatintés dins ca-méua.

—Y jò voldria una brusca per sa téua

germana. Na Dorotea mos ne farà una com un còvo.

—¿Que vòls dí?

—Qu'hey ha una bubòta que li va entorn.....

—¿Altra vegada?

—Y ella va à l'ayre.

—¿Però, si ja té coranta sis anys!

—Axò no fa.... Vos vé de casta. ¿Pòs messions que si jò'm moria te tornaries casá?

—Tira, dexa aná axò. ¿Y qui es éll?

—No'u sé; qualche republicanòt: ¡dú unes barbes!....

—Però voldria sèbre qu'es lo que li ha agradat à n'aquest homo, de Na Dorotea.

—¿Que li ha agradat de Na Dorotea? sa botiga y sa rebotiga y es pisos que té à sa Ferreria.

—No pòt essè altra còsa.

—Y se casará.

—Jò ley desbarataré també.

—Y tendrá infants.

—Tira.....

—¿Tira?... Y heu dexará à s'homo de vida; y sa téua fíya no'n tendrá rès.

—Però, ¡axò seria desfè sa casa!... ¡Si heu véyan es véys!

—Ja no li havian de dexá més que sa llegalitima.

—Moltes mos n'haurá fétes passá aquesta germana méua.

—Quant no té estimat, té histèrich.

—Però jò ley desbarataré, com sempre. Lo qu'impòrta ara es sèbre qui es, y que no parl amb éll fins que jò haja pogut fé es méu plá.

—Ydò, digués qu'avuy el vorá; y, si vòlen, podrán parlá à sa carrera de sa processó: ténan cadires devant Sant Antòni, y éll s'hi acostará à donarli vellanes.....

—Ydò, no hey aneu.

—Si plòu.....

—Maldament no estiga més qu'ennigulat.

—¡Na Lluiseta tendrá un disgust!....

—Es p'es séu bé.

—¡Dú un bull de sortí de llarch!....

¡y está més garrida!.... tothom la mirará.

—Ja t'he dit que no vuy n'Eduardo.

—No tengues ánsia, homo.

—Y ja'u sabs: 'vuy no heu d'aná à sa processó.

—Jò n'estich tan interessada com tú, per Na Dorotea: no m'hi durán. ¡Bòn-Jesuset que plòga!

—Maldament no plòga.

—Si está molt ennigulat.

A sa matexa hora, à n'es terrat de sa matexa casa, una nina de setze anys, primeta, moreneta, tota uys, deya amb ses mans plegades mirant sa col-flòri d'Es Teix que goxava per sa banda des Còll de Sòlle:

—¡Bòn-Jesuset que no plòga!

—Amen, (va dí una *jamona* fresca y de bona motlada, que mirava també sa tramuntana.)

—¿No tròba, tieta, que n'Eduardo es molt elegant?

—Y qu'estirá bé: ha dexat d'escriure y ja comensa à fé qualche correduria, y avuy Cort trèu més que Sant Antòni. No t'has d'ascoltá ton pare. ¿Y no tròbes també qu'es méu es un homo bèn fèt?

—A mi m'agrada n'Eduardo perque es primet.

—Y à mí s'altra perqu'es gran y gròs. ¡Té un ayre de músich majó! No sé lo qu'es, però pareix persona decent. Avuy decapvespre s'acostarán tots dos à donarnos vellanes. Em sab greu que no les puch trencá.....

—¿Creu que s'acostarán?

—Ja's de rahó. Avuy fas tú sa primera volada y jò sa derrera surada. Si avuy no se pòren acostá, ja fins à ses féstes de carré.....

—¿Y si n'Eduardo em fa sa declaració que li he de dí?

—Que sí, que sí,.... bònno, primé has de fé un poch s'empagahida; després sa desmenjada amb talent..... tú mirem à mí, y ja veurás poch més ó méno.....

—¡Y mumpare no'u voldrá!

—Tú ets pubila y no heu pòt dexá à un altra; y si jò no ténch infants, estirás bé. Ja't dich ara que dexaré fructuari s'homo, mentres no pas à segones nupcies y guard vida *vidual*. ¿No tròbes qu'es just?

—¿Y si plòu, tieta?

—No plourá.
 —S' ennigula.
 —Maldament estiga ennigulat has de volè sorti.
 —¿Y si sa mamay no heu vòl?
 —Si no heu vòl has de plorá. ¿Que encara no sabs fé sa llagrimeta?
 —No, y ploraré de bõdeveres.
 —Heu comprench ben bé: es *el primer amor*.

—¿Y es de vostè, tieta, també es es primé amor?

—No fiya méua; es méu es es setè: ton pare me n' ha desbaratats sis, per xuparmè s' espina; però, lo qu' es aquest.... Mos hem de casá totes dues es mateix dia.

—¿Y si sa mamay no vòl sortí de cap manera?

—Jò t' aniré ajuda. Si no bastan ses téues llágrimas, no téngues ánsia, jò faré s' atach de nirvis.

—¿M' ho promet, tieta?

—Y avuy será farest.

Sa tia y sa neboda devalláren à n' es pís, per comensá à fersè sa cóua, à prepará es *polvos* per emblanquinarsè sa cara; y Na Dorotea, per posá trèna nõva à n' es corsé, que l' havia de mesté ben doble aquell dia per aprimá sa cintura y resistí es batetx d' un còr encès amb so derré amor, qu' es molt més fòrt qu' es primé.

Amb aquests preparatius arribáren à la una y mitja, que les cridáren à diná; però es diná es un altra capitol aparte, que donarem dissapte que vé, si no tenim rès de nõu.

(Continuará.)

NEMO.

ES REMEY DE SANTA EUGENIA.

1740.

I.

Ydò, axò era y no era,
 Y que fassa bòn viatge
 La cadernéra. Heu de sèbre
 Qu' aquesta història ò rondaya
 Qu' intènt contá amb quatre versos
 Si está sa musa de gayta,
 A Palma vá succehí
 L' any mil y sètcentos coranta.
 Si de Rondaya li don
 Es nõm, sense que bé hey cayga,
 Vos he de dí que ni aquesta,
 Ni s' altra, ni totes quantes
 Vos ne contaré, si Déu
 Me dóna salut y mañes,
 Son invencions, ni mentides
 Ni còses imaginaries.
 Tot son històries molt cèrtes
 Qu' à llibròts véys tròb contades
 Citant anys, mèsos y dies,
 Mostrant sitis, y nõms, y armes,
 Y que 'm propòs trèure à ròtlo
 Sense alterá una paraula,
 Antes qu' es llibròts servescan
 De berená per ses rates.

Ni estrañan si en papés véys
 Qu' están plèns de pols y d' arnes,
 Per matá vèssa y fastidi
 Pás cap-vèspres y vetlades;
 Perque 'n ténch un caramull
 De que 'm va fé hereu un frare
 Que los havia heredit
 Des cuyné d' un cèrt Ardiaca,
 El qual Ardiaca sabia
 Es recones de moltes cases,
 Y trescava per arxius
 Cercant ses noticies rares.
 ¡Quins maldecaps més inútils!
 ¡Quantes hòres mal gastades!
 Coleccioná manuscrits,
 Gordá procèssos y cartes
 Perqu' ets altres pugan sèbre
 Lo qu' à ca 's veynat passava,
 Tròb qu' es còsa de donetes
 Y de gént desenfeynada.
 Ara es trabays son més útils
 Y més profitosos: ara,
 Amb sos sèllos de corrèus
 Feym coleccions molt variades
 Qu' à n' es sigles venidors
 Donarán gran enseñansa
 Sobre si es colós de Russia
 Son ménos vius qu' es de Fransa,
 O si es qui fá de Gran Turch
 Té es nàs à 's mitx de sa cara.

Ydò, axò era... y perdona,
 Lector, si ja m' en anáva
 Fént digressions importunes
 Que no 't deuen fé cap falta.
 Conech que ténch aquest vici,
 Però perdona 'l, qu' encara
 Més que jò 'l sòlen tení,
 (Y já n' he agafada un' altra,)
 Més de dos predicadós,
 y els escoltes, y els ho passes.
 Y si qualque pich dús pléts
 (Déu no heu vulga) tal vegada
 Trobarás curtes ses méues,
 Qu' à la fi no 't surten cares,
 Mentres que ses des missè
 Te dexarán sense calses.

Axò era una señora
 Viuda, jove, nõble, guapa,
 Que vivía tota sòla
 Y havia nõm Dona Bárbara,
 Ja 't basta axò, y no m' acuses,
 Lector, des callá es llinatge,
 Qu' hem de dexá qualque còsa
 Per quant podré dá à s' estampa
 Una segona edició
 Corretjida y aumentada.
 Es llinatge es lo de ménos;
 Lo qu' impòrta es sòls que sápies
 Qu' era nõble, que si no era,
 'Nem à un dí, de ses nõu cases,
 Quant amb ella les havian
 Es séus criats, li envergavan
 Un còp de vosa-mercè
 Que 'l sentían de La Sala.
 ¿Que t' en rius? No, ydò has de sèbre
 Que tot axò que s' usa ara
 D' excelències, señories,
 Y tractaments qu' un se guaña
 Fént feyna vil còm un mòro
 Y à fòrsa de suá l' ánima,
 Tot axò son tapadores
 De misèri y d' altres taques,
 Empèlts d' honors que no afèrran,
 Y nobleses de quincalla.
 Es voce-mercè es que dona
 Llustre y betum, perqu' encara
 Que no estiga à sa Novíssima,
 Es qui de durló té ganes,
 No més logrant que ley digan

Ja pòt dí qu' à n' es séu abre
 Hey té un Rey mòro à sa sòca,
 Y un Príncep à cada branca,
 Y un Sant à cada cimbal,
 Y à cada capoll un Papa.
 Dona Bárbara era hermosa:
 Jò l' he vista retratada
 Y et dich qu' era una bellea
 De ses de primera classe.
 Bòn garbo, bõna estatura,
 Bõns costats, amples espatles,
 Pit de mármol, còll de cera,
 Boca petita, dénts nanes,
 Morros prims, entretayats,
 Homits, vermeys còm la grana;
 Nàs afilat, ampla front,
 Uys nègres, pipèlles llargues,
 Amb un caliu à cada un
 Y una ròsa à cada galta.
 Cútis transparent, d' aquell
 Que dexa veure còm passa
 Sa sanch circulant depréssa
 Per entre ses vènes blaves.
 Item més: un peu de nina,
 Una má còm sa d' un àngel,
 Blanca, amb clotets à n' es núus,
 Grasseta, molssosa y blana.
 Item: brás fèt en es torn,
 Ni molt gruxat ni molt magra,
 Fí, redó, rosat, llustrós,
 Còm no 'l mòstra cap estatua.
 No dirás, lector, m' assembla
 Que viudetes de tal casta
 S' en tròpian arreu, arreu,
 Ni en surtan à cada passa.
 Per últim, no he de dexá
 Una còsa qu' olvidava:
 Vint y cinch anys de fadrina,
 Un any y mitx de casada,
 Y dos de viuda. Total:
 Vint y vuyt y mitx. No 's gayre:
 Un Napoleon reduyt
 A sòus des que ja no passan.
 Propòsit còls: zera rica,
 Ara que de sòus parlavam?
 Et diré: axò té dos tòchs;
 Y per aclarirhó, falta
 Prende ses coques d' enréra
 Y tení un poquet de calma.
 Es séu dòt era molt curt,
 Qu' à dòna que naix tan máca
 Amb so dòt de s' hermosura
 Si no li sòbra, li basta.
 Bõno, ja 'u veus: ets infants
 No son tots uns, perque encara
 Que tots, còm aquell qui diu,
 Surtan d' uns matexos pares,
 A cases de qui fa fé
 Si es primé que naix es mascle,
 Déu xupá més señorio
 Y surt més señó qu' ets altres:
 Llavõnses vé lo des tò,
 Y des llustre de la casa,
 Y es no dividí s' hacienda,
 Y altres poderoses causes
 Que fan precís un hereu
 En molt de vént à sa flauta,
 Y uns quants llegats que à n' es sòtil
 Pénjan, si vòlen, ses barres.
 Na Bárbara era famèlla
 (Supòs que t' en fás es cárrech)
 Y no era germá majó
 (Còsa que tampòch estrañes).
 Ergo... tot es dòt el duya
 Amb so llinatge y sa cara.
 El mon té remeys per tot,
 Y còm seria una llástima
 Qu' una atlòta hermosa y nõble
 Visqués pòbre y miserable,

Rès com cercarí un partit
 Que tengués pessetes llargues.
 Un Don Pere la volia,
 Més ella no'l s'escoltava,
 Qu'era llétx com un dimòni,
 Amb un geni de mil diables,
 Viudo, amb un infant, avaro,
 Y havia fét es xexanta.
 Ja veus qu'aquest matrimoni
 Tenia molts de soscaires;
 Però en camvi el tal Don Pere
 Podia oferí a na Bárbara
 Dotze mil lliures de renda,
 Molts de criats y criades,
 Cotxo, llibrès vermeyes
 Plènes de botlins de plata,
 Plegamins ben estentissos,
 Bons vestits, bones alhaques,
 Y una casa gran, suntuosa,
 Amb columnes a s'entrada,
 Amb armes en es portal,
 Hòrt, capella, y moltes quadres
 Forrades de catalufes,
 Amb catifes, cortinatges,
 Retrats de molts de Bisbes,
 Grans mirays, brillants arañes
 Y banquillós de domás
 Y hasta y tot escaufa-panxes.
 D'aquelles atlòtes joves
 Qu'amb un véy xaruch se casan,
 Se diu que no ténen còr,
 Y jò dich qu'es qu'axí parla
 No s'entén d'anatomía,
 Perque si bé se repara
 No es es còr, sinó es ventrey
 Lo que'n aquestes fa falta,
 Que ténen còr mes de dues
 Heu demòstran a les clares
 Quant després des matrimoni
 Pégan qualque trossada,
 Dant un nou plé a n'es xismosos
 Y a Sant March un nou confrare:
 Que sense ventrey nasqueran
 Heu pròva s'estòyca calma
 En qu'a prende se conforman
 Sense asco, vòmits ni náuseas,
 Dins es séus brassos d'espòses
 Marits de papé d'estrassa.
 Lo qu'es cèrt qu'es cap derré
 S'hermosa de qui parlavam,
 Tengués cò d' tengués ventrey
 Ó sense una còsa d' s'altra
 Se casá, molt si señora,
 Amb ses dotze mil de marres.

ALIQUID.

(Seguirá.)

XEREMIADES.

Germanets. Lo que passa à Vallde-mosa no es per à sèbre ni per à contá.

Aquella vila, abans tan bona, tan tranquila, y tan segura, l'han convertida amb un desgavell complet quatre perdularis, quatre malcriats, quatre joventots que no ténen politxó.

Sa culpa no la ténen élls tots sòls, la ténen primerament sos pares que no los corretjexan, ni castigan, ni los donan es bon exemple y s'educació que necessitan; y la ténen en segon y principal lloch es Batle, es Síndich, es Retgidós, es Satx, es Civils, es Jutge de pau y tots es qui ténen autoritat gròssa ó petita dins aquella vila; perque tol-leran

es séus criminals capritxos y compòrtan que fàssan ses brutós que fan sense aplicarlos ets articles des còdich.

Avuy han fét un pané, demá farán un còvo.

¡Còm estám aquí! ¡Que som à Mallorca ó estam al Africa!

Qui no té mostatxos per fersè respectá que deix sa cadira y la don à n'es qui'n té; y fóra contemplacions de casta quantre es qui falta à lo que reclama sa lléy y sa tranquilidat des pòble.

Per avuy basta. Si un altra dia n'hem de torná parlá vos assegura L' IGNORANCIA que qualcú s' hi posará ses mans.

*
**

Per una persona ben enterada des contracte que retgeix entre sa *Compañia des Ferro-carril* y sa *Societat Farinera Balear* hem rebut esplicacions satisfactòries demostrantmos qu'es prèu de trasport des tonells buyts desde Palma à n'es Pònt d'Inca, consignat à una *cere-miada* de dissapte passat, es segons tarifa acomodada à sa distancia y condicions establides per aquella Societat. Aquest prèu amb últim resultat, no vé à tení rès de barato ni pòt influhí dirèctament en sos valors de ses accions. Servescas de satisfacció à ses persones que demostráren interés en que se fés-sen públichs aquells datos.

Per sa nòstra part mos alegrem de qu'ets interesos des *Ferro-carril* no téngan aquest motiu per aná de rota batuda.

*
**

Sa funció celebrada dimars passat p'es *Conservatòri Balear* no era vetlada com li deyan modestament, sinó que poria aspirá à un nòm més important per lo bé que va está, segons contan tots es qu'hey fóran.

Sentírem no podè assistí més que à una part, però sabem que tothom quedá satisfetíssim d'aquesta Societat que se sabé portá axí com era d'esperá, y d'ets adelantos de tots es dexebls y de s'entusiasme de tots es mèstres y demés qu'hey prengueren part.

Que seguecan per aquest camí y trobarán dies de verdadera glòria y plaher tots es qui dedican ses séues hores perdudes à sa Música, un d'ets elements més poderosos per civilisá y moralisá un pòble.

*
**

S'está formant una Societat dins Mallorca que donará uns resultats molt bons per aquells pòbres que pèrden son pare y sa mare ó no els han conegut may y per aquells que no pòden pendre ofici p'es séus curts recursos.

Aquesta Societat se propòsa tení una possessió ahont los puga enseñá de conrá y d'altres feynes de pagés, enseñantlos totes aquelles ciències que tant necessaries son à s'agricultura y que tant

poch se cuydan d'estodiá es pagesos.

Déu fassa qu'aquesta bona idèa pas envant y cont sa Societat qu'emprèn aquesta millora benèfica amb sa protecció des nòstro setmanari y de tots es séus redactós.

*
**

Diumente sa *Societat Arqueològica Luliana* se vá reuni y nombrá sa séua Junta directiva.

Procurarém tení al corrent à n'es nòstros lectors d'es trabays qu'emprenga per cumplí lo hò que se té preparat.

À UNA NINA.

I.

Ahí jugaves
 Nina garrida,
 Amb tes germanes
 Amb pau y ditxa.
 Era un contento
 Veurevos riure.
 ¡Oh! ¡Còm folgavau!
 ¡Oh! ¡Còm corriau!
 A totes elles
 Sobresorties;
 Amb ta vivesa
 Y amb ta alegría
 Al mitx de totes
 Te distingíes.
 Si à s'alborada
 Es sòl axía,
 Ja te tr bava
 Dolsa y tranquila.
 Felís, contenta,
 Durant es dia
 Te veyan sempre
 Nina garrida;
 Y à sa vel-lada,
 Plèna de ditxa,
 Es sò d'ets àngels
 Tos uys cobria
 ¡Oh! ¡Quan hermosa
 Me parexies!

II.

Llavòrs, nina hermosa,
 De ningú fugíes;
 Y avuy que tes gracies
 Son casi infinites,
 Pues son es téus uys
 Centelletes vives
 Que s'ánima abrasan
 D'aquells que los miran.
 Y qu'es ta boqueta
 Floreta molt fina
 Y molt delicada
 Que néctar destila.
 ¿Perqu'avuy te pòses
 Axí empagahida?
 ¿Y perquè plorosa
 Te vetx y sospires?
 ¿Y quant te dich còses
 De mí futx esquiva?

D'aquesta mudansa
 Que tant me contrista,
 ¿Me vòls dí la causa
 Nineta garrida?

RAMIONS.

COVERBOS.

Una vegada un sastre que vivia à uns estudiets amb una finestreta que mirava à n'es carré, posá ses planxes demunt s'empitadó, mentres s'apareyava per passá unes salapes.

Amb axò, un d'aquests que se passetjan cercant ocasió de fè jochs de mans, guipá ses planxes, y passant ran, ran, de sa paret, pegá arpada à una, y..... però, cremava y li amollá més prést que no volia.

Es sastre que s'en havia temut va trèure es cap à sa finestra y vé aquell malanat que se xupava es dits, y li digué:

—¡Homo, ves alèrta! ¿no vèus que les ténch à refredá?

Si tots es capells y paraygos qu'es *Sócios de La Saupadora* pescan dins ses Iglésies de Palma cremassin còm aquelles planxes... no serian à temps à posá òli de cremat.

*
**

A una de ses taules que se pòsan à ses Iglésies de Madrit es Dijòus Sant, havia un lletrero que deya axí:

«Llimosna p' ets *huérfanos* d' obrés mòrts en s'exercici de sa séua professió.»

Aprofitant un descuyt de sa señoa que gordava sa taula un atlotet mal vestit, s'hi acostá y va prende cinch duros.

Per sòrt el varen veure y l'agafaren.
—¿Per què has prês aquests cinch duros? (li preguntá es jutge à ne qui el presentaren.)

—Perque còm diu es lletrero qu' aquells doblés son p' ets *huérfanos* d' ets obrés mòrts en s'exercici de sa séua professió, crech que m' pertenenan.

—¿Ton pare que morí d'aquest mòdo?
—Sí, seño; anava p' es camins, y en s'exercici de sa séua professió, l'agafaren y el penjàren.

*
**

Una vegada un seño Marqués havia de doná un gran diná à n'es séus amichs y va fé corre la veu p' es Mollet qu'à n'es pescadó que li dugué un anfós ó déntol molt gròs l'hey pagaria bé.

S'avis produhí es séu efecta y hey compareix à cas Marqués un jove pescadó, moreno, ben sapat y sá, amb un anfós que devia pesá un quintá.

—¿Que val? (preguntá es cuyné.)
—Mostraulo abans à n'el seño Marqués, per sèbre si li agrada.

Van à n'es seño qu'es quedá admirat, y torná à demanarli que digué lo que li havian de doná p' es peix que ley donarian totduna fós lo que fós.

—Ydò, me donarán, (digué es pescadó,) cinquanta assòts amb una anguila de hòu y rês pús.

—¡Còm! cinquanta assòts! Axò si que es raro. ¿Y perque vòls que t' pégan? ¿No t'estimaries més pessetes?

—No seño. Jò m'enténch. Vuy cinquanta anguilades de hòu, de ses hònes.

Es seño tan empènat el va veure, y que no s'en volia aná que no l's'hi donassen, cridá un criat y li fé doná es cinquanta assòts encarregant que no li pégassen fòrt.

Es pescadó es temps que los hi donavan contava y quant va essé à n'es vint y cinch, digué:

—Basta, seño. Jò ténch un *sócio*. Axò es es conta que m' tòca à mí; ets altres vint y cinch: farà favó de donarlos à n'es méu companero.

—¿Y qui es aquest companero?
—Es séu porté.

—¿Qu'es axò des porté? (digué es Marqués.)

—Jò ley contaré. Quant m'ha vist qu'entrava amb so peix, no m'ha volgut dexá passá fins que l'hi he hagut promés que la mitat de lo que me donarian seria per éll. Per axò no he volgut cobrá més que ses méues amitjes.

Es seño fé pujá es porté, li fé doná es vint y cinch *palos* que li tocavan de part en es negòci, y se cuydava de que pegassen fòrt.

Després de pagat es peix, va agafá dues unses y les va posá dins sa má des mariné perque anás à beure, y enjagá es porté perque volia pescá en terra.

*
**

A Son Pere Andreu de Manacò hey llaurava un homo sòrt còm una rebassa y no volia que la gent heu sabés que fós sòrt. Un dia va veure un mercadé que amb un garrotet s'en venia cap à éll; y rallá d'aquesta manera:

—Aquest homo me preguntará d'ahont son es hòus, y jò li diré de Son Pere Andreu: llavò me dirá si aquesta figuera ha crescut molt, (heu midá y va havé crescut nòu pams): llavò també farà hò dir-mè si he llaurat molt; y jò li diré: d'aquí fins allá y d'allá fins aquí: també bastará volè sèbre si hey ha molta d'aygo dins aquest pou; (hey enfoñá es garròt de ses corretjades, y va dí:) tota aquesta trossada.

Amb axò es mercadé ja va havé arribat y tenguéran aquesta conversa:

—Alabat sia Déu.
—Es hòus son de Son Pere Andreu.
—Bòna cóua teniu germá.
—Nòu pams ha crescuda de Sant Jau-me ensá.

—Mal llamp vos vulga rossegá.
—D'allá fins aquí y d'aquí fins allá.
—Vees si vos enfogaré aquest garròt per devall s'espina.

—Tota aquesta trossada.

*
**

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dos ases més tres ases fan cinch ases.*

SEMBLANSES.—1. *En que no es visible.*
2. *En que ténen potències.*
3. *En que té columnes.*
4. *En que té campana.*

TRIÀNGUL....—*Canon-Canó-Can-Ca-C.*

CAVILACIÓ....—*Montuiri.*

PREGUNTES...—1. *A una sangonera.*
2. *A un tinté.*
3. *Si's de gran estatura y té veu de baix.*
4. *Es metge, es potecari y es fossé.*

FUGA.....—*Fèstes passades coques menjades*

ENDEVINAYA.—*Un abre d'un molí de cent.*

LES HAN ENDEVINADES:

Nòu:—*Un Llagost sense botadós.*

GEROGLIFICH.

J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla la Santíssima Trinitat à s'andamio des rellòtge de La Sala?
2. ¿Y s'armòniun de s'Iglesia de sa Vileta à s'orquestra des *Café del Rincon*?
3. ¿Y un nin de dos anys à un mòro?
4. ¿Y un confité à una locomotora?

X.

QUADRAT DE PARAULES.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides horizontal y verticalment, digan: sa 1.ª retxa, es nòm d'un poeta antich; sa 2.ª, es nòm d'un abre; sa 3.ª, es particip d'un verb mallorquí; sa 4.ª, un sinònim d'*aviat*, y sa 5.ª, una casta de vent espressat en castellá.

UN DESENPEYNAT IGNORANT.

Un seño que té hòus hòrts dins Muro ha promés regalá una carabassa de ses més gròsses à n'es qui endevinará es siguent

PROBLEMA.

Hey havia una plassera que tenia à n'es séu trast una barra de ferro de coranta lliures de pès. Hey va aná un cá à menjarli lo que venia y ella li tirá sa barra amb tal fòrsa que la rompé en quatre bossins de tal manera que no hagué mesté pús es pèsos de vendre perque amb aquells quatre tròssos poria pesá d'una fins en coranta lliures: ¿Quantes lliures havia de pesá cada tròs?

ENDEVINAYA.

L'ajèuan, el bañan,
L'embrutan, l'estreñan,
L'aplegan, el cusan,
El tayan y el vènen.

P.

(Ses solucions dissapte qui té si som vius.)

30 ABRIL DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.